

ELTE BTK
Bibliatudomány minor
2017 ősz
Szerdánként 16:00-17:30
Múzeum krt. 4., F épület
Kerényi Károly terem

Az Írás arcai – bibliai előadások

Bővebb információ a Bibliatudomány minor honlapján:
<http://vallastudomany.elte.hu/node/82/>

Szeptember 27.

Kósa Gábor (ELTE Távol-keleti Intézet)

Újszövetségi utalások a nyugati manicheus szövegekben

A Mānī (i. sz. 216 – kb. 277) által alapított manicheizmus intenzíven térítő vallás volt, és a manicheusok e missziós tevékenységük során az alapító sajátosan inkluzivista elképzelését követték: eszerint a megtérítendő területeken már jelen lévő jelentősebb vallások (Nyugaton a kereszténység, Iránban a zoroasztrianizmus, Belső-Ázsiában és Kínában a buddhizmus) alapítói eredetileg a manicheizmussal azonos tanítást hirdettek, ezt azonban az alapítók után következő tanítványi generációk részben eltorzították, és emiatt (a manicheus vélemény szerint) e három vallás szent szövegeiben összekeveredve található meg az eredeti (“igaz”) és a későbbi (“eltorzított”) tanítások. Ennek következtében a manicheus térítők felhatalmazva érezték magukat, hogy szabadon válogassanak e vallások szövegkorpuszából, és sajátos tanításaik alátámasztására felhasználják e vallások szent szövegeinek egy-egy motívumát, mondatát vagy passzusát.

Előadásomban a nyugati manicheizmus forrásai (a kopt Zsoltárkönyv, Kephalaia és Homíliák, a görög Kölni Mānī-kódex, a latin Tebessa-kódex és a Szt. Ágostonnál fennmaradt disputák részletei) alapján mutatok be és elemzek néhány jellegzetes példát az ilyen jellegű újszövetségi idézetek sajátos manicheus értelmezésére.

Kósa Gábor az ELTE-n angol és kínai szakot végzett, a ZSKE-n Vallástudomány MA diplomát szerzett. A Sinológiai doktori program keretében 2006-ban védte meg „A manicheizmussal kapcsolatos kínai nyelvű szövegek terminológiai vizsgálata” című doktori disszertációját. Alapvetően a kínai sámánizmus, nesztorianizmus, mitológia és manicheizmus témakörében írt tanulmányokat. Legutóbbi írása: “Who is the King of Honour and What Does He Do? Gleanings from the new Chinese Manichaean sources.” In: Turfanforschung Team (ed.) 2017. *Zur lichten Heimat. Studien zu Manichäismus, Iranistik und Zentralasienkunde im Gedenken an Werner Sundermann*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 259–272.